

2024-04-30 Nr. NV-1039

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1456(2) TAIS-23-15135(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1994 M. RUGPJŪČIO 11 D. NUTARIMO NR. 728 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS DARBO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-04-16	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projektą sprendžiamos Vyriausybės programoje, taip pat 2024–2025 m. Atviros Vyriausybės plane iškeltos problemos, susijusios su **būtinybe tobulinti teisėkūros proceso reglamentavimą siekiant platesnio ir kokybiškesnio konsultavimosi su visuomene**:

- teisės aktų gausa ir jų skubotas priėmimas, į procesą neįtraukiant visuomenės, neleidžia užtikrinti kokybiškos teisėkūros;
- nepaisant daugelio teigiamų pokyčių ir didėjančio suvokimo apie viešųjų konsultacijų svarbą, konsultavimasis su piliečiais išlieka reta viešojo sektoriaus praktika priimant sprendimus. Dalis institucijų su visuomene konsultuojasi gana formaliai, nesiekia į konsultacijas įtraukti daugiau piliečių, turinys pateikiamas biurokratine ir sudėtinga forma, o įtraukimo procesai yra retai planuojami. Mažėjantis visuomenės įsitraukimas lemia vienašališkus institucijų sprendimus – jie priimami neišklausius visuomenės poreikių, nežinant jos vertinimo ir nuomonės;
- ministrų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų ir kitų Vyriausybei pavaldžių ir atskaitingų viešojo administravimo subjektų (toliau – įstaiga) rengiami norminiai teisės aktų projektai dažnai priimami ne tik nesikonsultuojant su visuomene dėl reguliuojamos problematikos, tačiau ir nederinant teisės aktų projektų su suinteresuotomis institucijomis, neskelbiant projektų Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje. Tokia norminių teisės aktų projektų teisėkūra neatitinka teisėkūros atvirumo, viešumo ir skaidrumo principų, nukenčia įstaigų priimamų norminių teisės aktų kokybę. Skiriasi skirtingų įstaigų vykdomos teisėkūros praktika, o nesant vieningo standarto nukenčia nevyriausybinių sektoriaus įtraukiamumas ir suinteresuotumas dalyvauti teisėkūroje.

2021 m. bandyta reglamentuoti ir suvienodinti ministerijų teisėkūros procesą nustatant pareigą teisėkūrai *mutatis mutandis* taikyti Vyriausybės darbo reglamento nuostatas, tačiau nesulaukta ministerijų palaikymo. Rengiant norminius teisės aktus nėra tinkamai konsultuojamasi su visuomene, prisidengiant tuo, kad nereikia skelbti atitinkamos informacijos, projektai nėra derinami su suinteresuotomis institucijomis, vadovaujantis tuo, kad Vyriausybės darbo reglamento nuostatos taikomos tik Vyriausybės lygmens teisės aktų teisėkūrai.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siekiant nustatyti, kad Vyriausybės darbo reglamente nustatytas teisėkūros standartas, procedūros ir terminai būtų taikomi taip pat ir ministerijų, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų lygmeniu rengiant ir derinant jų priimamų norminių teisės aktų projektus, **siūloma pakeisti Vyriausybės darbo reglamentą ir patvirtinti**

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Ministrų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų ir kitų Vyriausybei pavaldžių ir atskaitingų viešojo administravimo subjektų norminių teisės aktų projektų rengimo taisyklės (toliau –Taisyklės).

Siūlomi Vyriausybės darbo reglamento pakeitimai:

- įvardijami atvejai, kai konsultavimasis su visuomene gali būti nevykdomas – kai siūlomi redakciniai, teisės technikos pakeitimai, taip pat Vyriausybės įstatymo 38 str. 2 dalyje nustatytais atvejais;
- papildoma, kad kartu su teisės akto projektu, teikiamu išvados ir pasiūlymams gauti, teikiama ir teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita, parengta pagal Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodiką;
- papildoma, kad rašte, kuriuo teisės akto projektas teikiamas išvados gauti, turi būti nurodyta informacija, ar dėl teisės akto projekto teiktinas pranešimas Europos Komisijai;
- nustatoma, kad suinteresuotų institucijų išvados ir suinteresuotų asmenų pastaboms ir pasiūlymams dėl teisės aktų projektų pateikti turi būti numatytas *ne trumpesnis nei 10 darbo dienų terminas*, o kai pateikiami dideli (10 ar daugiau puslapių) ar sudėtingi teisės aktų projektai – *ne trumpesnis nei 12 darbo dienų terminas*, išskyrus Vyriausybės darbo reglamento 28 punkte nurodytus atvejus, jei kitokių derinimo terminų nenustato įstatymai ar Vyriausybės nutarimai. Konkretus derinimo terminas (ne trumpesnis nei minimalus derinimo terminas) nustatomas įvertinus faktinę projekto apimtį ir sudėtingumą;
- nustatoma, kad jeigu užbaigus teisės akto projekto derinimo procedūrą teisės akto projektas pasikeičia iš esmės ar papildomas naujomis esminėmis nuostatomis, patikslintas projektas pakartotinai teikiamas derinti suinteresuotoms institucijoms ir suinteresuotiems asmenims, paskelbiant jį TAIS;
- atliekami redakciniai tikslinimai.

Esminės Taisyklių nuostatos:

- Taisyklėse įtvirtinti įstaigų vykdomai norminių teisės aktų teisėkūrai taikomi *konsultavimosi su visuomene, teisės aktų projektų derinimo reikalavimai yra tapatūs Vyriausybės darbo reglamente įtvirtintoms Vyriausybės vykdomos teisėkūros procedūroms*. Tokiu būdu siekiama užtikrinti Vyriausybės ir įstaigų lygmeniu vykdomos teisėkūros procedūrų vienodą praktiką;
- nustatoma, kad įstaigos priimdamos norminius teisės aktus turi įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintus teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principus;
- siekiant suteikti pakankamai laiko suinteresuotoms institucijoms ir suinteresuotiems asmenims pateikti išvadas ar pasiūlymus, įstaigų priimamų norminių teisės aktų projektų derinimo metu turi būti taikomi Taisyklėse nustatyti terminai, identiški nustatytiems Vyriausybės darbo reglamente. Taisyklėse nustatomi atvejai, kai teisės aktų projektai su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis gali būti nederinami;
- norminių teisės aktų projektų derinimui ir informacijos teikimui lobistams turi būti taikomos tokios pačios teisėkūros taisyklės, kokios nustatytos Vyriausybės darbo reglamente;
- nustatoma, kad įstaigų vykdomoje norminių teisės aktų teisėkūroje turi būti laikomasi Taisyklėse įtvirtintų suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų išvadų teikimo ir gautų pastabų įvertinimo bei derinimo taisyklių.

Valstybės biudžeto lėšų Nutarimo projektui įgyvendinti nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas buvo derintas su visomis ministerijomis, Vyriausybės kanceliarija, kitomis įstaigomis ir institucijomis (Ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu, Tautinių mažumų departamentu prie LRV, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Valstybine duomenų agentūra, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Viešųjų pirkimų tarnyba, Vyriausybės atstovų įstaiga, Mokestinių ginčų komisija prie LRV, Lietuvos administracinių ginčų komisija, Vadovybės apsaugos tarnyba), taip pat nevyriausybiniomis organizacijomis (Nacionaline nevyriausybinių organizacijų koalicija, Nacionaliniu skurdo mažinimo organizacijų tinklu, VšĮ „Atviros Lietuvos fondas“, Nacionaliniu švietimo NVO tinklu, Asociacija „Infobalt“, Lietuvos lobistų asociacija, VšĮ „NVO teisės institutas“, VšĮ „Transparency International“, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, Inovacijų agentūra GovTech laboratorija, VšĮ „Pilietinės visuomenės institutas“, Asociacija „Investuotojų forumas“, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos sporto federacijų sąjunga, Lietuvos medikų sąjūdžiu, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga Solidarumas, Lietuvos profesinių sąjungų federacija Sandrauga, Žinių ekonomikos forumu, Įvairovės chartija, Lietuvos atsakingo verslo asociacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

bankų asociacija, Lietuvos laisvosios rinkos institutu, Vartotojų aljansu, Lietuvos nacionaline vartotojų federacija). Projektas pristatytas Atviros vyriausybės darbo grupei. Į daugumą teiktų pastabų yra atsižvelgta ir Projektas patikslintas, likusios pastabos suderintos darbo tvarka.

Projektas svarstytas 2024-04-16 Tarpinstituciniame pasitarime, po pasitarimo patikslintas: atsižvelgta į pateiktas Teisės grupės pastabas ir patikslintas Projektas suderintas darbo tvarka, atsižvelgta į Viešojo valdymo grupės redakcinio pobūdžio pastabą, patikslinta pagal redakcinio pobūdžio Švietimo mokslo ir sporto ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos prieš pasitarimą pateiktus redakcinius pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

2024-04-16 tarpinstituciniame pasitarime pritarta, kad Teisingumo ministerijos patikslintas projektas po Vyriausybės posėdžio bus sujungtas su 2024-03-19 tarpinstituciniame pasitarime svarstytu Vyriausybės kanceliarijos parengtu Vyriausybės darbo reglamento pakeitimo projektu (TAIS Nr. 24-5237) (Vyriausybės posėdyje šiuos du projektus svarstyti vieną po kito).

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

Pasirenkama

- ☐ Esminės
- ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- ☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Indrė Sabienė

Viešojo valdymo grupė, patarėja